

A Pécsi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság
Bf.II.7/2022/23. szám

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2022. évi július hó 8. napján megtartott fellebbezési tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az emberölés büntette miatt **Terhelt1 és társa** ellen indult büntetőügyben a Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.118/2020/70. számú ítéletét az alábbiak szerint változtatja meg:

A vádlottak cselekményét a Btk. 164. § (1) bekezdésében meghatározott és a (8) bekezdés II. fordulata szerint minősülő társtettesként elkövetett testi sértés büntettének minősíti.

A velük szemben kiszabott büntetést Terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában 7 (hét) év 6 (hat) hó szabadságvesztésre és 8 (nyolc) év közügyektől eltiltásra, Terhelt2 II. r. vádlott esetében 4 (négy) év 6 (hat) hó szabadságvesztésre és 5 (öt) év közügyektől eltiltásra enyhíti.

A szabadságvesztést börtönben rendeli végrehajtani.

A büntetőeljárás során lefoglalt és a Zalaegerszegi Törvényszék Gazdasági Hivatala által Bj.93/2020. tételszám alatt bevételezett, 1. sorszám alatt feltüntetett és megsemmisíteni rendelt biológiai maradványok lefoglalását megszünteti.

Az elsőfokú eljárás befejezéséig felmerült bűnügyi költségből Terhelt1 I. r. vádlott helyesen 633.090 (hatszázharmincháromezer-kilencven) forintot, Terhelt2 II. r. vádlott helyesen 558.272 (ötszázötvennyolcezer-kettőszázhetvenkettő) forintot köteles megfizetni az állam részére. A fennmaradó helyesen 63.102 (hatvanháromezer-egyszázkettő) forint bűnügyi költséget az állam viseli.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A kiszabott szabadságvesztés tartamába mindkét vádlott esetében beszámítja az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig előzetes fogvatartásban töltött időt is.

Kötelezi Terhelt1 I. r. vádlottat külön 62.666 (hatvankettőezer-hatszázhatvanhat) forint, Terhelt2 II. r. vádlottat külön 57.783 (ötvenhétezer-hétszáznyolcvanhárom) forint másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére az államnak.

I n d o k o l á s

I.

- [1] A Zalaegerszegi Törvényszék a 2021. évi október hó 26. napján kelt 3.B.118/2020/70. számú ítéletével *Terhelt1 I. r. vádlottat* a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 160. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett emberölés büntette miatt, mint visszaesőt 20 év szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani és megállapította, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. A Zalaegerszegi Járásbíróság 4.B.138/2018/3. számú ítéletével kiszabott szabadságvesztésből engedélyezett feltételes szabadságot megszüntette, valamint a 2020. évi február hó 18. napjától a 2021. évi október hó 26. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította. *Terhelt2 (született születési név1) II. r. vádlottat* a Btk. 160. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés d) pontja szerint minősülő társtettesként elkövetett emberölés büntette miatt 18 év szabadságvesztésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte. A szabadságvesztést fegyházban rendelte végrehajtani és megállapította, hogy abból legkorábban a büntetés kétharmad részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A kiszabott szabadságvesztésbe a 2020. évi február hó 18. napjától a 2021. évi október hó 26. napjáig előzetes fogvatartásban töltött időt beszámította. Rendelkezett továbbá a bűnjelekről és a bűnügyi költség viseléséről is.
- [2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen *Terhelt1 I. r. vádlott* és védője, valamint *Terhelt2 II. r. vádlott* és védője jelentett be fellebbezést elsődlegesen felmentésért, másodlagosan a bűncselekmény Btk. 164. § (1) bekezdésében meghatározott és a (8) bekezdés II. fordulata szerint minősülő – ún. halált okozó – testi sértés büntetékénti minősítése és a büntetés enyhítése érdekében.
- [3] A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában, illetve a nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására tett indítványt.
- [4] A vádlottak védői a nyilvános ülésen bejelentett jogorvoslati kérelmükkel egyező tartalommal szólaltak fel.

II.

[5]

- [6] A másodfokú bíróság a jogorvoslatokkal megtámadott ítéletet a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 590. § (1) bekezdése értelmében az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. E felülbírálat a Be. 590. § (2) és (7) bekezdései alapján kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vonatkozó ítéleti rendelkezésekre, az indokolás helyességére, az eljárási szabályok megtartására, illetve – hivatalból – az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező kérdésekre.
- [7] A felülbírálat során a másodfokú bíróság észlelte, hogy az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a Be. 592. § (2) bekezdésének a), b) és c) pontjaiban írt okokból részben megalapozatlan: Terheltl I. r. vádlott korábbi elítélése vonatkozásában hiányos, a sértett bántalmazásának részletei – az őt ért erőbehatalások száma, jellege és erőssége, az elszenvedett sérülések egyenkénti számbavétele és pontos leírása, valamint keletkezési mechanizmusa – tekintetében hiányos, illetve részben felderítetlen, kismértékben pedig ellentétes is az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával. A másodfokú bíróság e részbeni megalapozatlanság kiküszöbölése érdekében a Be. 594. § (1) bekezdésére figyelemmel bizonyítást rendelt el. Ennek keretében szakértő² és szakértől igazságügyi szakértőket szakvéleményüknek a Be. 197. § (1) bekezdése szerinti kiegészítésére hívta fel.
- [8] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalma és a felvett bizonyítás alapján – figyelemmel a Be. 593. § (1) bekezdésének a) pontjára – az alábbiak szerint egészítette ki, illetve helyesbítette:
- [9] Terheltl I. r. vádlott vonatkozásában a Zalaegerszegi Járásbíróság 4.B.138/2018/3. számú ítéletével kapcsolatos feltételes szabadság 2021. január 11-én járt volna le (*Terheltl I. r. vádlott erkölcsi bizonyítványa, a másodfokú bírósági iratok 22. sorszáma alatt*).
- [10] sértettl sértett a bántalmazás következtében az alábbi külső sérüléseket szenvedte el:
- 1./ A bal oldali felső és alsó szemhéj teljes terjedelmében bőrelszíneződés a lágyrészek kifejezett vizenyős duzzanatával.
  - 2./ A jobb oldali felső és alsó szemhéj elszíneződése a lágyrészek kifejezett vizenyős duzzanatával.
  - 3./ A jobb oldali szemöldök belső részének területében 2,5 centiméter hosszúságú, a bőr minden rétegét érintő folytonosság-megszakadás.
  - 4./ A bal oldali arcfélen, a bal oldali járomív és járomdudor vetületében férfitenyérszerű bőrelszíneződés, benne számos színes-gombostűfejnyi-lencsényi, mélyebb jellegű hámozott-hámfosztott területtel.
  - 5./ Az orr lágyrészei kissé vizenyősen fellazultak, illetve a csontos és a porcos orrhát területében a bőrön bőrelszíneződés.
  - 6./ A felső ajakbőr bel felszínén, a középvonaltól balra hüvelykujjnyi nagyságban nyálkahártya-bevérzés és számos, felületes 3-4 mm hosszúságú nyálkahártya folytonosság-megszakadás.
  - 7./ Az alsó ajakbőr bel felszínén, a középvonaltól balra jókora hüvelykujjbegynyi nagyságú nyálkahártya-bevérzés.
  - 8./ A bal oldali felső végtagon, a felkar bőrén számos lencsényi, kisujjbegynyi bőrelszíneződés.
  - 9./ A bal oldali felső végtagon, a kézhát bőrén gyermektenyérszerű bőrelszíneződés.
  - 10./ A bal oldali felső végtagon, a könyökízület feszítő felszínén kisujjbegynyi bőrelszíneződés.

11./ A jobb oldali felső végtagon, a felkar bőrén, a feszítő felszínen lencsenyi bőrelszíneződés (boncjegyzőkönyvben 12.).

12./ A jobb oldali felső végtagon, a könyökízület feszítő felszínen kisujjbegynyi, efelett elszórtan számos színes-gombostűfejnyi bőrelszíneződés (boncjegyzőkönyvben 13.).

13./ A jobb oldali felső végtagon, a kézhát bőrén kisujjbegynyi bőrelszíneződés, benne 2 db tűszúrásnyi élénkebb színű bőrelszíneződés (boncjegyzőkönyvben 14.).

14./ A mellkas bőrén elől, a középvonaltól balra gyermektenyérszerű területen nagyobb számú, pontszerű bőrbevérzés (boncjegyzőkönyv 16.).

15./ A mellkas bőrén elől, a jobb oldali kulcscsont feletti és alatti árok területén férfitenyérszerű területen halvány bőrelszíneződés (boncjegyzőkönyv 17.).

[11] A fenti külsérelmi nyomokhoz az alábbi belső elváltozások társultak:

1./ A törzs bőrén belül, hátul, a középvonaltól balra, a középső-alsó bordák vetületében külsérelmi nyom nélkül 2-3 férfitenyérszerű nagyságban vérbeszűrődés. A bevérzés mélyen, a hátizmokban, illetve a borda közti izmokban is követhető.

2./ A sisak bel felszínén, az orrtájékon leírt külsérelmi nyom vetületében, illetve a teljes homloktájéknak, a jobb oldali halánték és fali tájéknak megfelelően összefüggő, nagy kiterjedésű vérbeszűrődés.

3./ A halántékizomzat bonyójában és állományában vérbeszűrődés.

4./ A jobb oldali halántékizomzat bonyójában kisujjbegynyi-hüvelykujjbegynyi lapszerinti bevérzés.

5./ A hasüregben mintegy 3800-4000 ml-nyi vérgyülem.

6./ A nyelvcsont jobb oldalán teljes haránttörés, a törtségek közt és a környező lágyrészekben vérbeszűrődés.

7./ A zsigeri mellhártya alatt mindkét oldalon, mélyen a tüdők állományában követhetően sötét-szedéres foltozottság észlelhető, vérbelégzés jeleként.

8./ A lép tokján többszörös, durva, a lép állományába követhető folytonosság-megszakítások, gyakorlatilag a lép teljes állományának roncsolódásával.

9./ A bal oldalon a VI-XII. borda több vonalban, többszörösen, durván, darabosan, néhol ablakos jelleggel tört.

10./ A nyaki VII.-háti I. csigolyák töréses szétválása, a gerincvelő sérülése nélkül.

[12] A fentebb 1-7. pontban leírt külső sérüléseket minimálisan 5 rendbeli, az adott testtájakra irányzott, a közepes erőt el nem érő, tompa, direkt erőbehatás, ököllel vagy kézzel történő megütés okozta.

[13] A fenti 8. pontban szereplő külső elváltozást több rendbeli, kis erejű, tompa, direkt erőbehatás hozta létre, mely felkarjának belső felszínével tereptárgyakhoz, talajhoz történő ütdés és ököllel vagy kézzel történő megütés következménye is lehetett.

[14] A 9., 10. és 11. számú külsérelmi nyomok 3 rendbeli kis erejű, tompa, direkt, külső erőbehatás eredményeként keletkezettek, melyet egyaránt okozhatott elesés, tompa tereptárgynak történő nekiütdés vagy ököllel, kézzel történő megütés.

[15] A 12. pontban szereplő külsérelmi nyom bizonyosan minimálisan 1 rendbeli, kis erejű, tompa, direkt erőbehatás, talajhoz, tereptárgyhoz történő ütdés következménye.

[16] A 13-15. számú sérüléseket ugyancsak minimálisan 3 rendbeli kis erejű erőbehatás okozta.

- [17] A *belső sérülések* közül a traumás többszörös lépszakadás a következményes nagy mennyiségű hasüregi vérgyülemmel és a bal oldali VI-XII. bordák többszörös, durva, darabos törése minimálisan 1 rendbeli, legalább közepes erejű, direkt külső erőbehatás eredményeként jött létre, mely a mellkas bal oldala-oldalsó-alsó részére vagy a felhas bal oldalának felső részére eszközölt megtérdelés, rátérdelés vagy megtaposás lehetett.
- [18] A kétoldali vérbelehelés a szemöldök-orr-szájtájéki sérülésekből származó vérzés élő-működő vérkeringés melletti belégzésének következménye.
- [19] A nyaki VII.-háti I. csigolya töréses szétválása (gerincvelő-sérülés nélkül) 1 rendbeli, legalább közepes erejű külső erőbehatástól alakult ki, keletkezhetett a bántalmazás során bekövetkezett esés, elesés során is, a nyaktájék túlfeszülése útján.
- [20] A nyelvcsont jobb oldali komplett törése 1 rendbeli, közepes erejű, direkt, külső erőbehatás nyomán jött létre. Ez lehetett a nyak jobb oldalának megragadása, megszorítása is.
- [21] A sérülések közül a traumás többszörös lépszakadás és állománybeli roncsolódás hasúri vérgyülemmel, a bal oldali VI-XII. bordák többszörös, darabos törése és a kétoldali vérbelehelés külön-külön is nyolc napon túl gyógyuló, közvetlen életveszéllyel járó elváltozások.
- [22] A nyaki VII.-háti I. csigolyák töréses szétválása és a nyelvcsont jobb oldalának komplett törése egyaránt nyolc napon túl gyógyuló súlyos sérülések.
- [23] A fennmaradó lágyrész sérülések, bevérzések nyolc napon belül gyógyuló könnyű sérülések.
- [24] A halál beálltakor sértettl sértett vérében 2,55 ezrelék, vizeletében 2,92 ezrelék alkoholkoncentráció volt kimutatható, mely súlyos fokú alkoholos befolyásoltságot eredményezett.
- [25] A bántalmazás során sértettl sértettet bizonyítottan minimálisan 5 rendbeli, a fej- és arctájékára irányzott, a közepes erőt el nem érő kézzel vagy ököllel leadott ütés-, a felső végtagjait és a mellkasát minimálisan 9 rendbeli kis erejű, tompa erőbehatás – mely egyaránt lehetett ütés, vagy talajnak, tereptárgynak történő ütdés –, minimálisan 1 rendbeli, legalább közepes erejű, a mellkas bal oldalsó-alsó részére vagy a felhas bal oldalának felső részére irányuló megtaposás, megtérdelés-, a nyak jobb oldalának 1 rendbeli közepes erejű megragadása, megszorítása-, illetve a nyaktájék közepes erejű erőbehatása, elesés következtében bekövetkező túlfeszülése érte.
- [26] *(Az igazságügyi orvosszakértői boncolás jegyzőkönyve, valamint szakértő2 és szakértő1 igazságügyi orvosszakértők szakértői véleményei, a nyomozati iratok 257. oldalától a 282. oldaláig és a másodfokú bírósági iratok 11. sorszáma alatt).*

III.

- [27]
- [28] Az ekként kiegészített, illetve helyesbített tényállás most már mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdéseiben felsorolt teljes vagy részbeni megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól: hiánytalan, teljeskörűen felderített, iratellenes megállapítást vagy téves ténybeli következtetést nem tartalmaz.
- [29] Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi előírások megtartásával folytatta le, nem vétett olyan a Be. 607. § (1) bekezdésében, illetve a Be. 608. § (1) bekezdésében írt, feltétlen hatályon kívül helyezéshez vezető ún. abszolút, vagy a Be. 609. § (1) bekezdésében

meghatározott, lényeges kihatással bíró, a másodfokú eljárásban nem orvosolható ún. relatív eljárási szabálysértést, mely az ítélet érdemi felülbírálatát kizárta volna.

- [30] A feltárt és rendelkezésre álló bizonyítási eszközöket az elsőfokú bíróság mérlegelési körébe vonta, azok bizonyító erejét, valóságtartalmát a logika szabályainak megfelelően értékelte, ennek során – az egyes bizonyítékok terhelő és mentő vonatkozásait egyaránt figyelembe véve – meggyőző érveléssel adott számot ténymegállapításairól, végső soron a vádlotti védekezések elvetésének okairól. Következésképpen indokolási kötelezettségének is eleget tett. A vádlottak és védőik által bejelentett jogorvoslati kérelmek a felmentést célzó, a tényállás mikénti megállapítását sérelmező részükben – az elsőfokú bíróság által megcáfolt és elutasított védekezések ismételt megfogalmazásával – tulajdonképpen ezt a bizonyíték-értékelő tevékenységet támadták.
- [31] Miután a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak a vádlottak cselekvőségét érintő mérlegelő tevékenységével túlnyomórészt egyetértett, érvelésének teljes körű megismétlését nem, mindössze az alábbiak kiemelését tartotta szükségesnek.
- [32] Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a múltbeli események rekonstruálása során a természettudományos megalapozottságú bizonyítékok mellett tanúl tanú vallomásának tulajdonított meghatározó jelentőséget.
- [33] A bűncselekmény elkövetésének helyszínén – miután a sértett elhunyt, a vádlottak gyermeke pedig 9 hónapos csecsemő volt – három kihallgatható személy tartózkodott: Terhelt1 I. r., Terhelt2 II. r. vádlott és tanúl. Helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság, hogy Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottak vallomásaikat az eljárás során alapvetően, a lényeges körülmények tekintetében is több alkalommal megváltoztatták, ennek ellenére védekezésük fontos részletek vonatkozásában egymással sem állt összhangban. Kihallgatásuk során jól érzékelhetően saját szerepük és felelősségük csökkentésére törekedtek, azonban a feltárt újabb, cáfolhatatlan tényekkel történt szembesítésüket követően magyarázkodásra, az általuk korábban elmondottak módosítására kényszerültek. Védekezésük kezdetben arra irányult, hogy az inkriminált időben nem is tartózkodtak a sértett házában, majd ennek tarthatatlanságát belátva Terhelt1 I. r. vádlott tanúlt vádolta a sértett megölésével. Terhelt2 II. r. vádlott pedig azt állította, hogy átaludta az éjszakát, a sértett halálával csak ébredése után szembesült, majd Terhelt1 I. r. vádlott felszólítására a holttest körül a ruhaneműket meggyújtotta, és a helyszínt mind a hárman elhagyták.
- [34] Ezzel szemben tanúl a lényeges körülményeket a rendőrségi bejelentéstől kezdődően következetesen adta elő. Hangsúlyozandó, hogy már ezt megelőzően, hozzátartozóinak is ilyen tartalommal számolt be az eseményekről. Mondandójának állandó és határozott állítása az volt, hogy a sértettet a vádlottak, közösen bántalmazták.
- [35] Amennyiben a sértett halálát valóban a házban első ízben megforduló tanúl okozta volna, felmerül a kérdés, hogy Terhelt1 I. r. vádlott miért nem kelt szállásadója védelmére. Alapvető érdeke a vádlottaknak még ennek elmulasztása esetén is nyilvánvalóan az lett volna, hogy a sértett számára orvosi segítséget hívjanak, illetve amennyiben a halála miatt erre már nincs lehetőség, a helyszínen maradjanak, értesítsék a rendőrséget és tisztázzák magukat.
- [36] Ezzel azonban éppen ellentétes magatartást tanúsítottak, melyre logikus és elfogadható magyarázatot – különösen a vallomásaik megváltoztatása tükrében – nem tudtak adni. Segítséget nem hívtak, Terhelt1 I. r. vádlott tanúl telefonos segélykérését is megghiúsította, az ingatlan címét nem közölte, illetőleg a hívást megszakította. A helyszínt a történetek felderítését akadályozandó megkísérelték felgyújtani, majd onnan eltávoztak, azt a látszatot keltve, hogy nem is tartózkodtak ott a sértett halálának időpontjában. Ezt alátámasztandó hamis alibit próbáltak igazolni, ennek érdekében – vád tárgyává nem tett magatartásukkal – kívülálló személyeket hamis tanúvallomás megtételére bujtottak fel.

- [37] Ezzel szemben tanúl dokumentált módon már a helyszínen megpróbált segítséget kérni. Ennek meghiúsulása után testvéréhez, tanú9hoz és annak élettársához ment, akiknek elmondta a történeteket, majd tanácsukra bejelentést tett a rendőrségen. A 112-es segélyhívó számra érkezett bejelentés hanganyaga, illetve annak leírt változata tanúl saját ittasságára vonatkozó vallomását is alátámasztotta. Emellett arra is bizonyítékként szolgált, hogy tanúl az ingatlan pontos címét nem ismerte, Terhelt1 I. r. vádlott pedig azt nem mondta meg, hanem a hívást megszakította. Egyebekben pedig Terhelt1 I. r. vádlottnak a másodfokú eljárásban az utolsó szó jogán elmondott azon állítása sem felel meg a valóságnak, hogy másnap tanúl a rendőrséget el tudta vezetni a sértett házához.
- [38] Szükséges kiemelni azt is, hogy Terhelt2 II. r. vádlott a bűncselekmény elkövetése utáni napon, 2020. február 18-án abból a célból vette fel a kapcsolatot a tőle külön élő, felnőtt leányával, hogy 9 hónapos gyermekét rá bízta. Ez pedig nyilvánvalóan azt támasztja alá, hogy már a rendőri intézkedést megelőzően tisztában volt azzal, hogy olyan magatartást tanúsított, amelynek következményeként letartóztatására, elítélésére, ezzel együtt pedig a gyermeke állami gondozásba vételére kerülhet sor.
- [39] A helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv adatai ismertté tették a bűncselekmény elkövetésének helyét, annak környezetét, valamint a magatartásuk nyomainak eltüntetését célzó tűzgyújtást is bizonyították.
- [40] Hasonlóképpen helyesen értékelte az elsőfokú bíróság a műszeres vallomásellenőrzésről készült jegyzőkönyv eredményét, mind Terhelt1 I. r., mind pedig Terhelt2 II. r. vádlottak vonatkozásában, illetve az igazságügyi genetikai szakértői véleményt is.
- [41] Észlelte ugyanakkor a másodfokú bíróság, hogy a vád tárgyává tett események egyes, a büntetőjogi értékelés szempontjából jelentőséggel bíró részletei az elsőfokú bírósági eljárásban nem kerültek megnyugtatóan és teljeskörűen megállapításra, tisztázásra. Az elsőfokú bíróság ugyanis – kritika nélkül átvéve a vádirat nem kellően felderített tényeken alapuló megállapításait – elmulasztotta a sértett vádbeli bántalmazás során elszenvedett külső és belső sérüléseinek egyenkénti és pontos számbavételét, azok keletkezési mechanizmusának és gyógytartamának differenciált meghatározását, végső soron annak tisztázását, hogy a sértettet – más objektív támpont hiányában a Be. 7. § (4) bekezdésében meghatározott jogelv alkalmazásával – *minimálisan*, tehát kétséget kizáró módon bizonyítottan hány rendbeli és *minimálisan* milyen erősségű erőbehatás érte. Nem észlelte ennek során azt sem, hogy a nyomozás során előterjesztett orvosszakértői vélemény egyes sérülések keletkezésére nézve nem tartalmazott megállapítást, illetve általános jellegű megfogalmazásai – pl. többrendbeli – a cselekmény megnyugtató jogi értékelését nem teszik lehetővé. Az ítéleti tényállás azon megfogalmazása pedig, hogy a *vádlottak a sértettet lábbal, középest el nem érő, illetve azt meghaladó erővel rúgták, az ütések rúgások, taposások elsősorban a sértett fejét, nyakát, felsőtestét érték* ebben a formában ellentétes az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítást érintő ügyiratok tartalmával.
- [42] Ezért a másodfokú bíróság a boncjegyzőkönyvben írtaknak megfelelően tételesen rögzítette a sértett által a bántalmazás következtében elszenvedett külső sérüléseket és a külsérelmi nyomokhoz társuló belső elváltozásokat. A másodfokú eljárásban elrendelt bizonyítás, szakértő2 és szakértő1 igazságügyi orvosszakértők szakértői véleményének kiegészítése után pedig megállapíthatóvá vált, hogy a sértettet minimálisan hány rendbeli, milyen jellegű és minimálisan milyen erősségű erőbehatás érte.
- [43] Ennek során az volt megállapítható, hogy a sértettet bizonyítottan minimálisan 5 *rendbeli*, a fej és arctájékára irányzott, a közepes erőt el nem érő kézzel vagy ököllel leadott ütés, a felső végtagjait és a mellkasát minimálisan 9 *rendbeli* kis erejű, tompa erőbehatás – mely egyaránt lehetett ütés, vagy talajnak, tereptárgynak történő ütődés –, minimálisan 1 *rendbeli*, legalább közepes erejű, a mellkas bal oldalsó-alsó részére vagy a felhas bal oldalának felső részére

irányuló megtaposás, megtérdelés-, a nyak jobb oldalának *1 rendbeli* közepes erejű megragadása, megszorítása-, illetve a nyaktájék *1 rendbeli* közepes erejű erőbehatása, elesés következtében bekövetkező túlfeszülése érte.

- [44] Elmulasztotta az elsőfokú bíróság annak rögzítését is, hogy Terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásában a Zalaegerszegi Járásbíróság 4.B.138/2018/3. számú ítéletével kapcsolatos feltételes szabadság 2021. január 11-én járt volna le. Elmaradt továbbá a sértett vérében és vizeletében kimutatható alkoholkoncentráció rögzítése is, ezért ezeket a másodfokú bíróság pótolta.
- [45] A fentiek szerint kiegészített és helyesbített tényállás tehát megalapozott, így az – figyelemmel a Be. 593. § (3) bekezdésében írtakra – irányadó volt a másodfokú eljárásban is.

IV.

- [46]
- [47] E tényállásból az elsőfokú bíróság helytállóan következtetett Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottak büntetőjogi felelősségére.
- [48] Következésképpen a felmentést célzó fellebbezések megalapozatlanok voltak.
- [49] A bűncselekmény minősítése ugyanakkor nem felel meg a büntető anyagi jogszabályoknak.
- [50] Az állandó bírói gyakorlat szerint az élet elleni bűncselekmények elhatárolása mindenekelőtt az elkövetőnek a véghezvitel időpontjában fennálló, konkrét tudattartalma alapján történhet. Az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. BJE határozatban megjelölt tárgyi és alanyi körülmények vizsgálata alapján kell jogi következtetést levonni arra nézve, hogy az elkövető szándéka a sértett életének kioltására, avagy testi sérülés okozására irányult-e. Hangsúlyozni szükséges azt is, hogy a bántalmazás időpontjában meglévő elkövetői szándékot kell tisztázni, a későbbi események ebből a szempontból csak akkor bírnak jelentőséggel, ha azokból az elkövetéskori tudattartalomra lehet visszakövetkeztetni.
- [51] Ebből a szempontból mindenekelőtt azt szükséges hangsúlyozni, hogy a sértett megölése a vádlottaknak nyilvánvalóan nem állott érdekében, hiszen az irányadó tényállás szerint lakhatást és részben eltartást is biztosított Terhelt2 II. r. vádlottnak és a vádlottak néhány hónapos gyermekének, szabadulása után pedig Terhelt1 II. r. vádlottat is befogadta házába. A sértett halálával tehát lakhatásukat és támogatójukat veszítették el.
- [52] A sértett bántalmazására nem előre eltervezett módon, hanem a sértett házában tartózkodó négy felnőtt személy egész napos italozását követően, az ittasságuk következtében elhatalmasodó indulataik hatására került sor. A vádlottak a sértett megölésére vonatkozó kijelentést, fenyegetést sem az elkövetés előtt, sem a bántalmazás alatt, sem pedig azt követően nem tettek.
- [53] A cselekmény minősítése szempontjából jelentős körülmény az is, hogy a bántalmazás során eszközt nem használtak, arra teljes egészében kézzel, ököllel, illetőleg egy esetben lábbal, megtaposás vagy megtérdelés formájában került sor.
- [54] A sértettet ért erőbehatások száma kétségtelenül nagy. A minősítés szempontjából igazi jelentősége azonban csak a sértett fejére leadott 5 rendbeli közepest el nem érő erejű kézzel vagy ököllel leadott ütésnek, az 1 rendbeli legalább közepes erejű megtaposásnak vagy megtérdelésnek és a nyak 1 rendbeli közepes erejű megragadásának, megszorításának van. A nyaki VII.-háti I. csigolyák töréses szétválása ugyanis elesés folytán keletkezett. A nyolc napon belül gyógyuló sérülést okozó, kis erejű erőbehatások eredményeként kialakuló

sérülések pedig ugyancsak – legalább részben – elesés, tereptárgynak ütdés következményei voltak. Az erőbehatások ereje pedig csak három esetben érte el a közepes nagyságot, a többi esetben a közepest el nem érő vagy kis erejű volt.

- [55] A bántalmazással a vádlottak saját elhatározásukból hagytak fel, annak tovább folytatásában senki sem akadályozta őket. Az irányadó tényállásból nyilvánvaló az is, hogy a sértett haláláról a vádlottak sem ekkor, sem tanúl segélykérése idején még nem bírtak tudomással, de ezzel nem is számoltak, hiszen a segélyhívás megíusulása után Terhelt2 II. r. vádlott még a konyhába, az italozás folytatására hívta a sértettet, majd egy lavór vízzel leöntve próbálta őt magához téríteni. Csak ezt követően szembesültek magatartásuk jóvátételten következményével. Ez egyúttal azt is jelenti, hogy a segélykérés megíusítása nem alkalmas Terhelt1 egyenes ölési szándékának igazolására. A már általuk is tudottan halott sértett holttestének a meggyújtása pedig csak a bűncselekmény nyomainak eltüntetése körében volt értékelhető.
- [56] A másodfokú bíróság álláspontja szerint az irányadó tényállásból – mérlegelve a fenti körülményeket és áttekintve az e körben kialakult ítélezési gyakorlatot – megalapozott következtetés a vádlottak akár eshetőleges ölési szándékára sem vonható. Szándékuk mindössze a sértett bántalmazása, számára testi sérülés okozása tekintetében volt megállapítható, a sértett ennek következményeként, ezzel okozati összefüggésben beálló halála vonatkozásában bűnösségük mindössze gondatlanság formájában, annak is enyhébb alakzatában volt tetten érhető (*Btk. 8.§ II. fordulat*).
- [57] A vádlottak a súlyosan ittas sértettet egy viszonylag kis alapterületű, bútorozott helyiségben kitartóan bántalmazták, ittas, következésképpen védekezésében korlátozott helyzetével nyilvánvalóan tisztában voltak. Kellő körületekintés és figyelem tanúsítása esetén – természetesen józan elkövetőket feltételezve – előre kellett volna látniuk azt is, hogy a legalább közepes erejű megtaposás, megtérdelés következtében az önmentésre képtelen sértett olyan súlyos belső sérüléseket szenvedhet el, illetve a vérző fejsérüléseihez köthető vérbelehelés következtében olyan helyzetbe kerülhet, ami megfelelő segítség hiányában akár a halálához is vezethet.
- [58] A vádlottak bűncselekményüket együttesen, akarategységben követték el. Ennek során társuk bántalmazó magatartását is látták, azzal is tisztában voltak, attól semmilyen formában nem határolódtak el. Szándékegységük mindvégig fennállt, és a bűncselekmény befejezése, a sértett halálának bekövetkezése után a holttest felgyújtására, a bűncselekmény nyomainak eltüntetésére, majd a hamis alibi közös biztosítására is kiterjedt. A minősítés szempontjából ezért annak nem volt jelentősége, hogy az egyes sérülések tekintetében nem volt elkülöníthető, pontosan melyik vádlott bántalmazó magatartására vezethető vissza.
- [59] Az ún. halált okozó testi sértés társtetteségben való elkövetését a bírói gyakorlat akkor tartja megállapíthatónak, ha a testi sértés okozására irányuló bántalmazást az elkövetők közösen, szándékegységben valósítják meg, a halálos eredmény tekintetében pedig gondatlanságuk külön-külön is megállapítható (*BH 1994.641., BH 2003.271. számú eseti döntések*). Ehhez jelen esetben tehát az szükséges, hogy a vádlottaknak a közös szándékkal megvalósított bántalmazás során, megfelelő gondosság tanúsítása mellett külön-külön is számolniuk kelljen a halálos eredmény bekövetkezésével. A másodfokú bíróság megítélése szerint – visszautalva a fentebb leírtakra – ezek a feltételek Terhelt1 I. r. és Terhelt2 II. r. vádlottak vonatkozásában megnyugtatóan megállapíthatóak voltak.
- [60] Ezért a vádlottak cselekményét a Btk. 164. § (1) bekezdésében meghatározott és a (8) bekezdés II. fordulata szerint minősülő, a Btk. 13. § (3) bekezdése szerinti társtettesként elkövetett testi sértés büntettének minősítette.
- [61] A cselekmény eltérő minősítését célzó jogorvoslati kérelmek tehát megalapozottak voltak.

[62]

V.

- [63] Áttérve a büntetés kiszabásának kérdésére, a bűncselekmény minősítésének megváltozása azt eredményezte, hogy a tíztől húsz évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel fenyegetett bűncselekmény – melynek határozott ideig tartó szabadságvesztés esetén a középértéke tizenöt év – helyett lényegesen enyhébb, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény miatt kellett a büntetőjogi jogkövetkezményeket megállapítani. Ennek a Btk. 80. § (2) bekezdése szerinti középértéke öt év.
- [64] A minősítés megváltoztatása szükségessé tette a büntetés kiszabásánál irányadó körülmények ismételt számbavételét is.
- [65] Terhelt1 I. r. vádlott vonatkozásban nyomatékos súlyosító körülményként kellett figyelembe venni, hogy visszaeső, illetve az ezt megalapozó elítélésén túlmenően is több alkalommal volt büntetve. Terhére értékelendő továbbá, hogy feltételes szabadság hatálya alatt, ittas állapotban követte el a bűncselekményt, olyan személy sérelmére, aki őt, élettársát és gyermekét is befogadta, nehéz helyzetükben önzetlenül támogatta. Hasonlóképpen a társas elkövetést, valamint azt, hogy a sértett halála az élet kioltásával általában együtt járó fájdalomhoz viszonyítva is számottevő szenvedéssel járt. Enyhítő körülmény mindössze az egy kiskorú gyermek eltartásáról való gondoskodás, illetve az volt, hogy a halálos eredmény tekintetében a gondatlanság enyhébb foka – negligencia – terhelte.
- [66] Terhelt2 II. r. vádlott terhére súlyosító körülményként volt értékelendő a visszaesőnek nem minősülő bűnismétlő volta, az ittas állapotban történő, illetve a társas elkövetés. Hasonlóképpen az őt és a családját befogadó személy sérelmére, valamint az élet kioltásával szokványosan együtt járó szenvedésnél lényegesen súlyosabb fájdalmat okozó elkövetés. Enyhítő körülmény ez esetben is az egy kiskorú gyermek eltartása, illetve az eredmény tekintetében a gondatlanság enyhébb foka volt.
- [67] Ezeket a körülményeket és az elbírált bűncselekmény tárgyi súlyát mérlegelve a másodfokú bíróság úgy látta, hogy Terhelt1 I. r. vádlottal szemben a büntetés Btk. 79. §-ában megfogalmazott céljainak is megfelelő jogkövetkezmény a 7 év 6 hónap szabadságvesztés és a 8 év közügyektől eltiltás, míg Terhelt2 II. r. vádlott vonatkozásában a 4 év 6 hónap szabadságvesztés és 5 év közügyektől eltiltás.
- [68] A bűncselekmény minősítésének megváltozása azt is eredményezte, hogy a szabadságvesztés végrehajtási fokozata fegyház helyett a Btk. 37. § (2) bekezdés a) pontja alapján börtönre változott.
- [69] Következésképpen a jogorvoslati kérelmek az enyhítést célzó részükben is eredményre vezettek.
- [70] Az egyéb rendelkezések körében észlelte a másodfokú bíróság, hogy a büntetőeljárás során bűnjelként lefoglalt és megsemmisíteni rendelt biológiai anyagmaradvány lefoglalásának megszüntetéséről a Be. 320. § (1) bekezdés a) pontjában írtak ellenére nem rendelkezett az elsőfokú bíróság. Ezért ezt pótolni kellett.
- [71] Az elsőfokú eljárás befejezéséig felmerült összes bűnügyi költség és a vádlottakat egyetemlegesen terhelő bűnügyi költség összegének helyes megállapítása mellett, az elsőfokú bíróság számítási hiba folytán tévesen határozta meg a vádlottakat külön-külön terhelő,

valamint az állam terhén maradó bünygyi költség összegét. Ezeket az összegeket ugyancsak helyesbíteni kellett.

- [72] Ekként a bűncselekmény minősítésére, a büntetőjogi jogkövetkezményekre, a bűnjelekre és a bünygyi költségre vonatkozó részében a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a fentiek szerint megváltoztatta. Az egyéb rendelkezések törvényesek voltak, ezért azokat a Be. 605. § (1) bekezdésének alkalmazásával helybenhagyta.
- [73] A kiszabott szabadságvesztés tartamába a Btk. 92. § (1) bekezdésében írtak szerint az előzetes fogvatartásban töltött további időt is be kellett számítani.
- [74] A másodfokú eljárásban felmerült bünygyi költség viselésére kötelező rendelkezés a Be. 613. § (1) bekezdésén alapul.

P é c s, 2022. július 8.

Dr. Krémer László s.k. a tanács elnöke, Dr. Bencze Beáta s.k. előadó bíró, Dr. Tóth Sándor s.k. bíró

A Zalaegerszegi Törvényszék 3.B.118/2020/70. számú ítélete a Pécsi Ítélőtábla Bf.II.7/2022/23. számú határozata folytán – az abban írt változtatásokkal – a 2022. évi július hó 8. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

Dr. Krémer László s.k.
a tanács elnöke